

UREDNIŠTVO
IN UPRAVNIŠTVO
JE V LJUBLJANI.

—

POSAMEZNE
ŠTEVILKE PO 10
VINARJEV.

NOVA DOBA

NAROČNINA ZA
CELO LETO 8 K,
ZA POL LETA 4 K,
ZA ČETRT LETA
2 K.

V LJUBLJANI S
POŠILJANJEM NA
DOM ISTE CENE.

GLASILO SLOVENSKE GOSPODARSKE STRANKE.

IZHAJA VSAKO SREDO IN SOBOTO. — ZA OZNANILA SE PLAČUJE OD TROSTOPNE PETIT-VRSTE PO 15 H, ČE SE OZNANILA TISKA ENKRAT, PO 12 H, ČE SE TISKA DVAKRAT IN PO 9 H, ČE SE TISKA TRIKRAT ALI VEČKRAT. — DOPISE IZVOLITE FRANKOVATI. — ROKOPISOV NE VRAČAMO. — NA NAROČBE BREZ ISTODOBNE VPOŠILJATVE NAROČNINE SE NE OZIRAMO. — UPRAVNIŠTVU BLAGOVOLITE POŠILJATI NAROČNINE, REKLAMACIJE, OZNANILA, T. J. ADMINISTRATIVNE STVARI.

Pogled v bodočnost.

Volilni boj je končan, maček po raznih „zmagoslavjih“ se je menda tudi že kolikortoliko umaknil gotovim postnim delikatesam, pobledela lica „zmagovalec“ so že zopet začela dobivati zdravjšo barvo, časopisje se odhija v zadnjih povolitenih komentarjih, končno je tudi „Slovenski Narod“ izjavil, da se ne bo več bavil z „Novo Dobo“, in ko na vse zadnje tudi mi izjavimo, da smo dali po vsem tem v navzočnosti nepristranskih, popolnoma verodostojnih prič, ki vse to lahko pod prisego potrdijo, do zadnjega kotička očistiti in pomesti naše uredništvo — iskali smo namreč po najverodostojnejšem pričevanju „Slov. Naroda“ v našem uredništvu skritega dr. Evgena Lampeta, katerega pa nismo našli, vsled česar se je prav znatno skrčilo naše dosedanje zaupanje v „Narodovo“ verodostojnost — pomladanski veter je potegnil preko slovenske domovine, otajal oledenelost, ki je nastala, razgajal je mijazme, s katerimi je bilo napolnjeno ozračje, stresel v sobotnem „Narodu“ zadnje gnilo jabolko s Trstenjakovega drevesa, da, prav pomladansko je zapihal ta veter, kakor bi oznanjal politično pomlad.

Da, da, novi časi prihajajo v dežel.

V enaki številni moči stopajo stranke v naš deželni zbor, in tudi v osebah samih ni mnogo razlike. „Slov. Ljudska Stranka“ kot najmočnejša v deželi stopa v deželni zbor kot zastopnica ogromne večine prebivalstva, kot zastopnica kmetijskega ljudstva. Na številu poslancev ni pridobila, a s pridobitvijo idrijsko-vipavskega volilnega okraja si je zaokročila svojo posest v kmetijskih občinah, kar jo tvori še kompaktnišo in ji da prav lahko pogrešati idrijski mestni mandat. Izmed njenih voditeljev ne manjka niti enega v novem deželnem zboru, našel se je tudi prostor še za dr. Lampeta, in tako si je prav lahko privoščila nekaj moči, katerih vsa zmožnost se da izraziti edino le pri glasovanju v dviganju s sedežev in zopetnem sedanju. „Slovenska Ljudska Stranka“ ima po svoji večini pravico do deželnega glavarja, in tega moža si je že pripravila v dvornem svetniku Š u k l j e j u. Stranka stoji, vsaj kolikor se da sklepate po tozadavnih večkratnih poudarjanjih v njenem glasilu, na stališču, da se mesto deželnega odbornika ne strinja z državnim poslanstvom, vsled česar bi bilo torej pričakovati, da se Šuklje odpove državnemu poslanstvu. Šuklje, da rabimo sedaj zelo priljubljen izraz, ni nepopisan list papirja, ali pisalo se je nanj s tako različ-

nimi barvili, da je ta list precej hudo pisan, in Šuklje — deželni glavar — naj bi ostal državni poslanec.

„Narodno-napredna“ stranka si je precej izpremenila svoje bodoče deželnozbornsko lice. Iz „stare garde“ je ostal edinole dr. Tavčar. Hribarja ni več, dr. Majarona ni več, Ferjančiča ni, in še marsikoga ni, pač, Pirc je še tu in Plantan je „zamenjal državno poslanstvo z deželnim“. „Novi“ ljudje vstopajo v deželni zbor, novi, kakor je nov dr. Triller in dr. Vilfan, ali morda stari, kakor je star dr. Novak. V liceh je pač nekaj izpremembe, ali v mislih je ni. Edini, od katerega je morda pričakovati kaj novega, je še Gangl, ki ni podpisal starih ljudi starega programa ter vstopa v deželni zbor kot pravi novinec. Menda jih je še nekaj, ali — de mortuis nil nisi bene.

Nemškemu veleposestvu se je pridružil vodja kranjskih Nemcev dr. Eger kot zastopnik kočevskega mesta in s tem je njihovo število polno, enako kakor doslej, v vsem in vsakem.

Na čelu vlade stoji mož, od katerega se nam ni nadejati ničesar, Nемеc, popolnoma v rokah nemškega vodstva, mož, pod katerega okriljem je postala deželna vlada prava filialka nemškega narodnega sveta, kateremu je tuje vse, kar je slovenskega, ki nima smisla za ljudstvo ter njegove želje in zahteve, niti pojma o njegovem mišljenju in čustvovanju.

To so torej premise, iz katerih naj izvajamo sklep za bodočnost.

Novi časi — stari ljudje!

Nameni „Slovenske Ljudske Stranke“ so znani vsakomur — gre ji za absolutno nadvlado v deželi, za nemejeno gospodstvo, do katerega pride prej ali slej. In gotovo je, da bo porabila tudi to priliko, novo deželnozbornsko zasedanje v to, da se čim najbolj približa svojemu cilju. Deželnozbornska volilna reforma bo tisti vir, iz katerega naj poteče uresničenje njenih načrtov. Stranka stoji na stališču splošne in enake volilne pravice, ki bi prinesla stranki ono absolutno nadvlado v deželi, katera je njen smoter, ali s tem bi izgubili Nemci svoj privilegij gospostva in ni niti pomisliti, da bi kdaj privolili v to, ker z enostavnim izhodom lahko zaprečijo vsak sklep, ki bi jih mogel oškodovati. Treba je torej neke srednje poti, po kateri bi bilo mogoče iz zagate. Kaka je ta pot, je pač še skrivnost stranke, ali toliko si pač lahko mislimo, da ta stranka ne bo trpela, ako bo šlo po njeni volji. Ali novih časov za splošnost ne upamo po starih ljudeh te stranke.

Še manj pa od takozvane „narodno-napredne stranke.

Bilo je treba napora vseh sil, da so se ti onemogli politični starčki obdržali na svojih stolčkih, bilo je treba sredstev, katerih bi se sicer sramovala vsaka politična stranka, katera čuti le količjak poštenja v sebi, vse, samo ne moč in sila idej, jih je še obdržalo na površju, in od takih ljudi naj bi bilo pričakovati novega, mladega življenja, novega, krepkega dela! Kdor ima kaj pameti v glavi, bo rekel — ne!

Splošna in enaka volilna pravica je tem ljudem, visoko se povzdigajočim nad ostalo maso naroda, ravno zato, ker bi jih izenačila s to „maso“, zoprna do ogabnosti, saj dobro vedo, da bi jih pometla do zadnje njihove smeti s političnega našega pozorišča, ali vstavili so si jo v svoj program, da vsaj trenotno zbrisejo oči ljudem, za katerih pomoč jim gre, a še to le zato, ker so trdno prepričani, da je — neizvedljiva. Kaj naj torej pričakujemo od takih ljudi? Njihov obstoj je vendar edinole odvisen od privilegijev, in ti ljudje naj se bore proti privilegijem, njihovi mandati vise na kurialnem zistemu, in ti ljudje naj resno zahtevajo splošno in enako volilno pravico, odpravo kurij! Da, prepričani smo celo, da bodo zastavili zopet z obstrukcijsko godbo, z bobni in renami, ker se ne bo dalo doseči to, česar se najbolj boje. Hinavci!

Volilna reforma bo torej zopet tisti kamen, ob katerem se bo spotaknilo uspešno delovanje našega deželnega zbora. Nemci si bodo hoteli obvarovati svoj nad vse krivični privilegij veleposestva ter zabranili vsak poskus njega odstranitve, S. L. S. bo skušala zase izbiti iz cele zadeve čim največji kapital, a stari gardist (po dr. Kokalju) dr. Tavčar bo s svojimi starimi in mladimi rekruti piskal, bobnal, in trobental ter topil oledenelost in razganjal mijazme po deželnem dvorcu, da bo joj in prejoj. Tako bodočnost nam pač obeta pomladanski veter, ki je zapihal po slovenski domovini.

Ali pa se morda le motimo? Ali pa se je morda po vseh teh tako slavno pridobljenih zmagah nad tolíkimi in tolíkimi, tako „pestrobojnimi“ sovražniki vselila v srca hrabrih in neustrašenih Miltiadov, Leonidov, Terzitov, Temistoklov, trnovskih Demostenov in Aleksandrov ter drugih takih in enakih rešiteljev in reševalcev naše slovenske trobojnice in naše mile domovine iskrena želja po spravi in smemo torej pričakovati, da se ne uresničijo naše črne slutnje, da bomo videli v bodočem deželnem zboru v bratskem objemu dr. Tavčarja z dr. Susteršičem za splošno

LISTEK.

Oton Lah.

(Dalje.)

Nenadoma je Saša strepetal in se je ustavil pred plakatom, ki je tam v bližini visel na steni. Kajti zaslišal je bil hreščee vpitje pijanega Mraka:

„Pijmo, le pijmo! Koliko še imam — imam? Tri — štiri — pet kronic . . . Kaj, hudiča, vse drugo je šlo? — Nič ne de; ko tega zmanjka, dobim drug denar . . . Jaz mu pokažem, vraga . . . Veš, Kristof, to je tako — in tako . . .“

Mrak se je zakrohotal in je med zlobnim smehom pričel namigavati tovarišu, odkod da črpa svoje izobilje.

Saša je zardel in je zbežal dalje.

Drugi dan je srečal čevljarja na cesti. Včeraj je bilo. Fant je pogledal v stran in je hotel mimo.

„Ej, počakajte, mladi gospod, nikari me ne zaničujte, hahaha“, se je zagrohotal oče Mrak in je pristopil k njemu.

„Veste“, je dejal potihoma, „Lina vas pozdravlja . . .“

zardeli ste, sram vas je tudi še! No nič se ne bojte, saj mi ni naročila pozdrava: kje pa ima oče pravico do skrivnosti svoje hčere? Ampak jaz sem vam hotel nekaj reči: do jutri popoldne, in ravno toliko, kakor zadnjokrat sicer bo joj! Pa brez zamere“, se je nasmešnil naenkrat z nersramno prijaznostjo in je porogljivo pridignil klobuk, „brez zamere in nič ne bodite huđi, da vas ne spremim dalje. Domov se mi mudi, boli me glava, hahaha, mačka imam, majčkenega mucka, saj veste . . .“

Saša je premišljal vso noč; bal se je še enkrat prositi inženirja, na drugi strani pa mu tista čudna drzna, drzna misel ni dala miru. In davi je šel kupit tak zelenkast listek; izpolnil ga je in ob enajstih, po šoli, ga je predložil v banki: ponarejeno menico!

Trepetale so mu roke, ko jo je predložil; plahe so bile njegove oči in so se izogibale uradnika, ki je tako nekam zagonetno dvignil pogled od listka do Saše. Pogledal je uradnik, obrnil je menico in je odšel z njo v gorenje nadstropje. Čez dolgo časa se je vrnil; brez besede je izplačal denar.

Strašni so bili tisti trenotki. Saša je stal pri okencu in se je z obema rokama držal za desko; tako so mu drhtela kolena. Venomer ga je v skritem kotičku duše nekaj prigajalo, da bi padel pred vsemi, v pričo vseh ljudi na kolena; sklenil bi roke in bi zaklical:

„Usmilite se, prizanesite meni zločincu in goljufu!“

Kakor tat je stopil v Mrakovo izbo. Pri oknu je zehal stari in je gladil nove podplate. Lina, ki je bila za pečjo, je radostno prisluhnila, zaslišavši znane ji korake.

Saša Bernardi je ni pogledal; vrgel je denar zločina na umazano in nepogrnjeno mizo, ki je stala v kotu, in je planil na prosto.

Zdaj pa je sedel pri svojem oknu in je čakal. Zdelo se mu je, da se morajo naenkrat odpreti vrata: vstopili bodo redarji in ga bodo odgnali po sredi mesta v ječo. Vsi ljudje bodo zijali, ko bo stopal po ulici z vklenjenimi rokami. Tudi tista lepa mlada gospa, tista bledolična in temnolasa, ki hodi v črni obleki na izprehod, ga bo srečala; radovedno se bo ozrla nanj, škodoželjno se bo nasmešnila. „Strašno! Škoda za mladega človeka,“ bo rekla starikavi prijateljici. In naposled — oče bo zaslišal o njegovem zločinu; on bo prvi vedel zanj, sam ga bo moral postaviti pred sodnike.

Oče!

Saša Bernardi je pritisnil obraz na Horacijeve stihe in je zaihtel brez solz. Neizogibno se mu je videlo in neodvrtljivo, da pride zlo na dan in se razpore pred vsemi.

ravna proti Francetu Zabretu in Francetu Lap iz Topola zaradi hudodelstva posilstva se je zaradi zaslišanja novih prič prelozila na nedolžen čas.

— **Popravek.** V „Poslanem“ g. dr. Stojca v zadnji številki naj se čita namesto „ki jo je izustil“ — ki jo je izmislil.

— **Dolenjavas pri Ribnici.** V nedeljo ob 5. zjutraj je nenadno preminul Fran Gregorač, nadučitelj v Dolenjavasi in predsednik učiteljskega društva za kočevski okraj.

— **Akad. teh. društvo „Tabor“ v Gradcu** priredi svoj VI. redni občni zbor v soboto, dne 14. sušca ob 1/2 8 uri zvečer v društvenih prostorih (Brandhofgasse 12) z običajnim sporedom.

— **Proti slovenskim sodnikom.** V Ptuj je bil pred nedavnim premeščen sodni pristav dr. Sagadin, Slovenec. Seveda je vsled tega nastal grozen ropot v vsenemškem časopisju, češ, da je Ptuj — nemška posest. Začela se je seveda najnesramnejša gonja proti slovenskemu uradniku. Ko se je pa sedaj celo dogodil slučaj, da dr. Sagadin ni obsodil v neki politični pravdi slovenskega učitelja, za katerega je „Štajerc“ že naprej pisal, da mora biti obsojen, je seveda začelo to časopisje naravnost besneti. No pač bi bila res lepa stvar, da bi „Štajerc“ diktiral sodniku, koga naj obsodi in koga naj oprosti. Vsekako je pa ta slučaj zelo značilen ne samo za ptujske razmere, temveč za avstrijsko pravosodje sploh. Ne zdelo bi se nam nič čudno, ako bi se proti sodniku uvedla preiskava, kajti pri nas v Avstriji je kaj takega prav lahko mogoče, ali tudi samo pri nas v Avstriji.

— **Stavka na koprskem učiteljskišču** je končana. Dijaki zopet redno obiskujejo šolski pouk. Posredovali so poslanci, katerim je namestnik Hohenlohe zagotovil, da bo vlada upoštevala, kolikor ji je mogoče, želje učiteljsčnikov posebno glede pouka v materinščini. Ravno tako je namestnik izjavil, da se slovenski oddelek učiteljsčiča v najkrajšem času premesti iz Kopra. Dijaki ne bodo zaradi stavke imeli nikake škode.

— **Zadnje vesti iz Hrvatske.** Akademični senat je glede na izjavo bana Raucha, da da ob najmanjši demonstraciji zaključiti vseučilišče, predčasno zaključil zimski semester in se že sedaj začnejo velikonočne počitnice. — Oddelni predstojnik za pravosodje Aranický je vložil prošnjo za odstop. Naslednik mu bo baje veliki župan Nikola Radivojević. — Dr. Josip Frank je odložil predsedstvo Starčevićeve stranke.

* **Šola za tatove.** Londonska policija je v zadnjih sedmih mesecih odkrila 15 „zavodov“, kjer so se mladi dečki vzgajali za tatove itd. Neki 11 letni deček je priznal pred sodiščem, da obiskuje šolo že od 7. leta. Izmed „profesorjev“ je dobila policija le enega, ki je bil obsojen v petletno ječo. Pri razpravi je priznal, da je vzgojil 47 izvrstnih vlomilcev, ki še niso 14 let stari! Mnogi med temi so postali že pravi „mojstri“. Za pouk je zaslužil na leto 18.000 mark. Tudi „učenci“ dobe od ukradenih stvari primerno nagrado, in sicer od vsakih ukradenih 100 mark 10 mark in en teden praznik. Največja „šola“ za inozemce je bila v ulici Bethnal-Green. Šola je bila v dveh poslopih; v spodnjih prostorih so stanovali, v gornjih prostorih pa so bila „vežbališča“. Vsako stroko je poučeval drug „profesor“ — večinoma odpuščeni kaznenci. V posebnem oddelku so se poučevali mladi dečki, kako je treba krasti iz žepa ženskam. Učitelj je nosil žensko obleko, in kateremu učencu se je posrečilo, da mu je izmaknil kaj iz žepa tako, da mož tega ni opazil, je dobil spričevalo usposobnosti. Vsak učenec mora izvršiti vsaj en večji vlom, ne da bi ga opazili, preden dobi sposobnost.

* **Zagovorniška sredstva.** Ne le današnji odvetniki uporabljajo vsa sredstva, da bi rešili svoje kliente; njihovi predniki so jim bili kos. „Gaulois“ pripoveduje zanimiv dogodek „izpred sodišča“ pred dvesto leti. Neki odvetnik se je trudil na vse načine, da bi rešil svojega branjenca. Zaman. Nazadnje vzdigne kvišku lepega otroka, sinčka obtoženčevega, ter ga pokaže sodnikom, Otrok se je jako milo jokal, da so sodnike kar polile solze. Že se je mislilo, da bo obtoženec oprošten, kar neki sodnik vpraša otroka z glasom polnim usmiljenja: „Kaj ne, mali,

ti se jočeš zavoljo očeta?“ ... „ne, ne, — jočem se, ker me ta gospod ščiplje.“ — Odvetnik je pogorel.

* **Rothschild in komunisti.** Ko se je nekđaj Rothschild sprehajal po Dunaju, je stopila predenj trojica, da mu prekrčijo pot ter mu viknejo: „Baron! ti imaš do 40 milijonov, a mi nimamo niti večerje! Treba je, da se to silno blago razdeli med narod!“ — „Prav, prav!“ je odgovoril baron; „dokazano je, da je 40 milijonov Nemecev; na vas torej pride ravno 1 frank na vsakega!“ To govoreč je dal vsakemu po en frank.

Somišljeniki!

Širite in naročajte povsodi „Novo Dobo“! — Zahtevajte list po vseh gostilnah in kavarnah!

Etika in politika.

Predaval v „Akademiji“ dne 24. februarja 1907 g. vseučil. docent g. Albert Bazala iz Zagreba.

Ponatisk iz „Nove Dobe“.

Brošura po 30 vin. se dobiva v knjigotržnici g. Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Trgovci in obrtniki!

Naročite si

enostavno knjigovodstvo

(trgovske knjižnice 2. in 3. zvezek) pri

FRAN ZELENIK-u v Ljubljani.

Cena 60 vin.

Svojo bogato zalogo

VOZOV

novih in že rabljenih priporoča

izdelovatelj vozov

FRAN VISJAN

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11.

Le „Zvezdna“

* kavina primes

iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani je

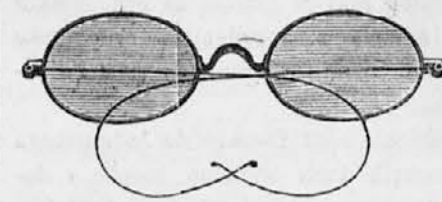
pravi slovenski izdelek.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 26

priporoča svoj dobro urejeni optični zavod, kakor razna očala, ščipalce, daljnogleda, toplomerje, zrakomerje itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu.

Velika zaloga raznih žepnih in sten-skih ur

zlatnine in srebrnine.

Ceniki za optično blago in separati ceniki ur in zlat-nine se razpošljajo franco.

Ustanovljeno 1842. Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Tovarna oljnatih barv, lakov in firneža. Slikarija napisov. Dekoracijska, stavbinska in pohištvna pleskarija. Električni obrat.

Prodajalna:

Miklošičeva cesta 6 nasproti hotela „Union“.

Delavnica:

Igriške ulice 6 Ljubljana.

FRAN JUVAN

posestnik valjčnega mlina v Srednjih Gameljnih nad Ljubljano

priporoča svoje

izvrstne mlinske izdelke.

Prva domača dolenska žganjarna Ivan Rakoše i. dr.

Straža-Toplice

priporoča

Slivovko navadno K 1'— lit.	Tropinovec navad. K 1'— lit.
III. „ 1:10 „	III. „ 1:10 „
II. „ 1:30 „	II. „ 1:20 „
I. „ 1:50 „	I. „ 1:40 „
Drožnik III. „ 1:30 „ Brinjevec	III. „ 1:40 „
II. „ 1:50 „	II. „ 1:80 „
I. „ 1:80 „	I. „ 2'— „
Vinsko žganje (konjak) od 3 do 8 K = 7/10 litra.	

Specijalitet „Slovenec“ narodna grenčica narodni liker od K 1:10 do K 1:20 liter.

Destilacija vsakovrstnih najfinjših likerjev od K 1'— do K 1:80 liter.

Uvoz in izvoz čajnega ruma od K 1'— do K 2'— liter i. t. d., i. t. d.

Odpošilja se v steklenicah, zabojih in sodih, ter se prazna nepokvarjena posoda sprejme nazaj v račun in sicer steklenice 10 vin. komad in sodi 5 vin. liter franco Straža-Toplice. Na zahtevo se pošljejo vzorci brezplačno!

Podružnica v Celovcu

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Spljetu

v Ljubljani

Delniška glavnica:
2.000.000 kron.

priporoča promese na komunalne srečke po K 15¹/₂, žrebanje 2. marca, glavni dobiček K 300.000.
promese na Tiske srečke à K 7. žrebanje 1. aprila, glavni dobiček K 180.000. Obe promet skupaj le K 21.

Reservni fond:
200.000 kron.

Rentni davek plačuje banka sama.

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga
po 4¹/₂ 0/0

Rentni davek plačuje banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev Hotel. družbe z o. z. Triglav po 500, 1000, 5000 in 10.000 K

Svoji k svojim! Kupujte samo pri narodnih tvrdkah! Trgovci, ne naročajte blaga pri protislovanskih tvrdkah!